Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku administracja - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 38/2026 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2026 r.

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Administracja
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**AE.1.**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Polityka zagraniczna UE**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**C. Moduł obieralny: Administracja Europejska**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. dr hab. Zbigniew Czachór**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/10**	**Rok II/semestr 4**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu prawa międzynarodowego publicznego.

4. Cele kształcenia

C1 -Przekazanie studentom wiedzy z zakresu struktury instytucjonalnej i funkcjonowania Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej

C2 -Przygotowanie do krytycznej oceny, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym w obszarze polityki zagranicznej UE

C3 - Wykształcenie umiejętności dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów oraz uświadomienie potrzeby uczenia się prze całe życie

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		
W_01	Student zna system instytucjonalny Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej.	K_W02 K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		

U_01	Student ocenia funkcjonowanie WPZiB UE, czynniki ją determinujące oraz związki przyczynowo - skutkowe między WPZiB a innymi politykami UE	K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student posiada umiejętność dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów w obszarze polityki zagranicznej UE oraz jest świadomy konieczności uczenia się przez całe życie.	K_K03 K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Cele, efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji	0,5	0,5
W2	Europejskie i międzynarodowe projekty integracyjne w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa	1	1
W3	Geneza i rozwój Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	3	2
W4	Mechanizm instytucjonalny WPZiB	2,5	1,5
W5	Mechanizm podejmowania decyzji w zakresie WPZiB UE	3	2
W6	Wspólna Polityka Bezpieczeństwo i Obrony UE	2	1
W7	WPZiB UE a inne obszary działań zewnętrznych UE	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M2 - Metoda problemowa** (wykład problemowy)	projektor , laptop

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć; weryfikacja zapoznania się z literaturą, obserwacja pracy w grupach)	**P2 - Zaliczenie** (pisemne w formie testowej z elementami opisu)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	
	F2	F1
W_01	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**
K_01	**x**	**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:

Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.

R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ¸ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ¸ 80% dobry (4,0)
R > 61% ¸ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ¸ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących..

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP…)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Student zna wybrane terminy z zakresu funkcjonowania prawa międzynarodowego ze szczególnym uwzględnieniem prawa Unii Europejskiej.	Student zna większość terminów z zakresu funkcjonowania prawa międzynarodowego ze szczególnym uwzględnieniem prawa Unii Europejskiej.	Student zna wszystkie wymagane terminy z zakresu funkcjonowania prawa międzynarodowego ze szczególnym uwzględnieniem prawa Unii Europejskiej.
U_01	Student rozumie ale nie analizuje podstawowych aktów prawnych z zakresu prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej.	Student rozumie i częściowo analizuje podstawowe akty prawne z zakresu prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej.	Student rozumie i analizuje podstawowe akty prawne z zakresu prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej.
K_01	Student rozumie potrzebę rozwijania umiejętności dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów.	Student rozumie i częściowo rozwija umiejętność dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów.	Student rozumie i rozwija umiejętność dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**15**	**10**
praca własna studenta:		
Czytanie literatury	5	9

przygotowanie do zaliczenia	5	6
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. J. Galster, A. Szczerba-Zawada (red.), *Polityka zagraniczna Unii Europejskiej. Prawo i praktyka,* Warszawa 2016.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. J. Barcik, *Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony: aspekty prawne i polityczne*, Bydgoszcz 2008.
2.*Unia Europejska w dobie przemian ustrojowych. Zagadnienia systemowe i instytucjonalne*, (red.) J. Galster, Toruń 2013.
3. Zięba, *Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej*, Warszawa 2010.
4. Czasopisma: Rocznik Integracji Europejskiej, Przegląd Europejski

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Aleksandra Szczerba prof. AJP
data sporządzenia / aktualizacji	8.05.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	aszczerba@ajp.edu.pl
podpis	Aleksandra Szczerba
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Administracja
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		AE.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Finanse Unii Europejskiej**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**C. Moduł obieralny: Administracja Europejska**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II i III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Mariusz Macudziński**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/10**	**Rok II/semestr 4**	**2**
ćwiczenia	**15/10**	**Rok III/semestr 5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien posiadać wiadomości dotyczące ustroju organizacyjnego państwa polskiego, Unii Europejskiej oraz źródeł finansowania wydatków publicznych.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu prawa finansowego i finansów Unii Europejskiej oraz funkcjonowania organów administracji finansów publicznych.

C2 - Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na struktury europejskiej administracji finansów publicznych.

C3 - Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student ma wiedzę na temat prawa finansowego Unii Europejskiej, a także rozumie jego źródła oraz potrafi ustalić jego relacje do innych dyscyplin naukowych.	K_W01

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi prawidłowo interpretować treść przepisów prawnych i posługiwać się normami prawa finansowego Unii Europejskiej, znajdować rozwiązania dla potencjalnych problemów w działaniach organów finansowych oraz innych podmiotów prawa	K_U01
U_02	Student potrafi wykorzystywać posiadany zasób wiedzy teoretycznej do analizowania i diagnozowania konkretnych stanów faktycznych w zakresie sposobów gromadzenia i rozdysponowywania finansów Unii Europejskiej przez organy do tego działania powołane	K_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi tę potrzebę realizować w praktyce zarówno w odniesieniu do własnej osoby, jak i współpracowników (w grupie) w organizacji	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do ćwiczeń, zapoznanie studentów z celami i efektami uczenia się, treściami programowymi, metodami i kryteriami oceniania oraz formą zaliczenia przedmiotu. Przydział i omówienie tematów dla studentów w celu przygotowania prezentacji, referatów z prawa podatkowego. Zasady prowadzenia ćwiczeń przez studentów. Ustalenie ilości grup ćwiczeniowych	2,0	1,5
C2	Pojęcie finansów publicznych, zakres i funkcje finansów publicznych - wprowadzenie do przedmiotu	1,0	0,5
C3	Ustrój walutowy UE, EURO, strefa EURO, kryteria konwergencji	2,0	1,0
C4	Europejski System Banków Centralnych, Europejski Bank Centralny	2,0	1,0
C5	Banki Inwestycyjne UE	1,0	1,0
C6	Zasady swobodnego przepływu kapitału i płatności	1,0	1,0
C7	Finanse UE (wydatki)	1,0	1,0
C8	Finanse UE (dochody)	1,0	1,0
C9	Ramy finansowe na lata 2021-2027	1,0	1,0
C10	Ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej	1,0	1,0
C11	Budżet ogólny UE (pojęcie, podstawy prawne, zasady i funkcje budżetowe)	2,0	1,5
C12	Budżet ogólny UE (procedura tworzenia, wykonywania i kontroli budżetu ogólnego UE)	2,0	1,5
C13	Fundusze strukturalne UE	2,0	1,0
C14	Środki przeznaczone na realizację programów przedakcesyjnych	2,0	1,0
C15	Prawo sektora finansów publicznych w UE	2,0	1,0
C16	Harmonizacja podatku VAT	1,0	0,5
C17	Harmonizacja podatku akcyzowego	1,0	0,5
C18	Harmonizacja podatków dochodowych i majątkowych	1,0	1,0
C19	Współpraca administracyjna państw członkowskich w sferze podatkowej	1,0	1,0

C20	Instytucje finansowe UE i nadzór nad ich funkcjonowaniem	1,0	0,5
C21	Podsumowanie ćwiczeń, dyskusja, sprawdzian ustny	2,0	0,5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	20

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M5 –Metoda praktyczna** (Czytanie i analiza tekstu źródłowego, przygotowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie referatu)	Projektor multimedialny, laptop, źródła prawa, literatura przedmiotu

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1-sprawdzian** (ustny, pisemny w formie testowej z elementami opisu) **F2-obserwacja/aktywność** (poziomu przygotowania do zajęć, praca w grupach) **F3-praca pisemna** (przygotowanie prezentacji, referatu) **F5-ćwiczenia praktyczne** (analiza i rozstrzyganie stanów faktycznych)	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F1	F2	F3	F5
W_01	x		x	x
U_01	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x
K_01	x		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Student opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej, nie w pełni jednak rozumie jego źródła oraz z trudem potrafi ustalić	Student opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej, rozumie jego źródła oraz potrafi ustalić jego relacje do innych dyscyplin naukowych.	Student bezbłędnie opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej, w pełni rozumie jego źródła oraz potrafi ustalić jego relacje do innych dyscyplin naukowych, co

	jego relacje do innych dyscyplin naukowych.		pozwala mu na rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.
U_01	Student potrafi wybiórczo interpretować treść przepisów prawnych i posługiwać się normami prawa finansowego Unii Europejskiej, nie znajduje rozwiązania dla potencjalnych problemów w działaniach organów finansowych oraz innych podmiotów prawa.	Student potrafi dobrze interpretować treść przepisów prawnych i posługiwać się normami prawa finansowego Unii Europejskiej, znajduje rozwiązania dla potencjalnych problemów w działaniach organów finansowych oraz innych podmiotów prawa, ale wykorzystuje je w swojej pracy w niewielkim stopniu.	Student potrafi bezbłędnie interpretować treść przepisów prawnych i posługiwać się normami prawa finansowego Unii Europejskiej, znajduje rozwiązania dla potencjalnych problemów w działaniach organów finansowych oraz innych podmiotów prawa, wykraczające poza zakres problemowy zajęć i wykorzystuje je w swojej pracy.
U_02	Student potrafi wykorzystywać posiadany zasób wiedzy teoretycznej do analizowania i diagnozowania konkretnych stanów faktycznych w zakresie sposobów gromadzenia i rozdysponowywania finansów Unii Europejskiej przez organy do tego działania powołane wyłącznie za wskazaniem wykładowcy.	Student potrafi samodzielnie wykorzystywać posiadany zasób wiedzy teoretycznej do analizowania i diagnozowania konkretnych stanów faktycznych w zakresie sposobów gromadzenia i rozdysponowywania finansów Unii Europejskiej przez organy do tego działania powołane.	Student potrafi samodzielnie wykorzystywać posiadany zasób wiedzy teoretycznej do analizowania i diagnozowania konkretnych stanów faktycznych w zakresie sposobów gromadzenia i rozdysponowywania finansów Unii Europejskiej przez organy do tego działania powołane i stosuje je w praktyce.
K_01	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie lecz nie potrafi tej potrzeby realizować w praktyce; Ma świadomość istnienia aspektów prawa finansowego Unii Europejskiej, jednakże nie potrafi się do niego odnieść.	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi tę potrzebę realizować w praktyce; Ma świadomość istnienia aspektów prawa finansowego Unii Europejskiej, potrafi się do nich odnieść.	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi tę potrzebę realizować w praktyce; Ma świadomość istnienia aspektów prawa finansowego Unii Europejskiej, potrafi się do nich odnieść oraz podejmuje o nich szeroką dyskusję.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**30**	**20**
Praca własna studenta:		
Czytanie literatury	10	19
Przygotowanie prezentacji, referatu	3	3

Przygotowanie do sprawdzianu	7	8
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. L. Oręziak, *Finanse Unii Europejskiej i strefy euro*, Wydawnictwo SGH, Warszawa 2020, wydanie pdf.
2. C. Kosikowski, *Finanse i prawo finansowe Unii Europejskiej,* Warszawa 2014.
3. A. Nowak-Far, *Finanse Unii Europejskiej. Aspekty instytucjonalne i prawne, tom VII*, Instytut Wydawniczy EuroPrawo 2012.
4. *www.european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget_pl*

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. M. Fedorowicz, K. Nizioł, *Prawo finansowe Polski i Unii Europejskiej,* Warszawa 2008.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mariusz Macudziński
data sporządzenia / aktualizacji	8.05.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	m.macudzinski@op.pl
podpis	Mariusz Macudziński
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Administracja
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		AE.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Europejskie prawo administracyjne**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**C. Moduł obieralny: Administracja Europejska**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Patrycja Suwaj, prof. AJP**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/10**	**III/5**	**2**
ćwiczenia	**15/10**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien znać system prawny i instytucjonalny UE.

4. Cele kształcenia

C1 - Zaznajomienie studentów z pojęciem europejskiego prawa administracyjnego
C2 - Nabycie przez studentów umiejętności analizowania uwarunkowań funkcjonowania organów administracji publicznej w warunkach integracji europejskiej
C3Nabycie przez studentów zdolności wykorzystania wiedzy teoretycznej dotyczącej stosowania europejskiego prawa administracyjnego w praktyce życia zawodowego
C4 - Wykształcenie umiejętności dyskusji z poszanowaniem odmienności poglądów, wyciąganie wniosków z przebiegu i rezultatów dyskusji, pozwalających na ustalanie przyszłych priorytetów działania istotnych dla pracy zawodowej w sferze publicznej

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

W_01	Student ma wiedzę na temat źródeł i zakresu przedmiotowego europejskiego prawa administracyjnego.	K_W01 K_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student analizuje funkcjonowanie krajowych organów administracji publicznej w ramach europejskiej przestrzeni administracyjnej.	K_U02 K_U05
U_02	Student identyfikuje konsekwencje zasady pierwszeństwa prawa UE dla działalności krajowych organów administracji publicznej.	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student podejmuje próby wyjaśnienia niejasności w grupie co do zakresu związania organów administracji publicznej prawem do dobrej administracji z Karty podstawowych UE	K_K03 K_K05
K_02	Student zdaje sobie sprawę ze znaczenia wiedzy z zakresu europejskiego prawa administracyjnego w życiu zawodowym, dlatego realizuje potrzebę uczenia się przez całe życie w perspektywie własnej kariery zawodowej.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Cele, efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji.	0,5	0,5
W2	Pojęcie europejskiego prawa administracyjnego.	2,0	1,0
W3	Stanowienie i wykonywanie europejskiego prawa administracyjnego.	3,5	2,5
W4	Krajowa administracja publiczna w warunkach członkostwa w Unii Europejskiej.	3,0	2,0
W5	Europeizacja krajowego prawa administracyjnego.	2,5	1,5
W6	Stosowanie europejskiego prawa administracyjnego w krajowych porządkach prawnych	2,5	1,5
W7	Kontrola stosowania europejskiego prawa administracyjnego.	1,0	1,0
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**10**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Cele, efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji.	0,5	0,5
C2	System instytucjonalny europejskiego prawa administracyjnego.	3,0	1,5
C3	Zasady ogólne materialnego europejskiego prawa administracyjnego.	4,0	2,0
C4	Zasady ogólne procesowego europejskiego prawa administracyjnego.	3,0	3,0
C5	Część szczegółowa europejskiego prawa administracyjnego - wybrane problemy.	4,5	3,0
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**10**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M2 - Metoda problemowa** (wykład problemowy, wykład interaktywny, wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji)	projektor, komputer

Ćwiczenia	**M5 - Metoda praktyczna** (Czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza przykładów i stanów faktycznych, przegląd i analiza form aktywności podmiotów zewnętrznych: orzecznictwa, interpretacji organów administracji publicznej)	projektor, komputer, teksty źródłowe: teksty traktatów, teksty orzeczeń, teksty stanów faktycznych.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		**P1 – egzamin** (pisemny w formie testowej z elementami opisu)
Ćwiczenia	**F1 - sprawdzian** (pisemny w formie testowej zamkniętej) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3- Praca pisemna** (ćwiczenia pisemne sprawdzające poziom umiejętności samodzielnej interpretacji tekstu)	Ocena podsumowująca jest sumą ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	F3
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_02			**x**	
K_01	**x**		**x**	**x**
K_02	**x**		**x**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:

Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.

R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ¸ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ¸ 80% dobry (4,0)
R > 61% ¸ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ¸ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Student ma wiedzę na temat niektórych źródeł i zakresu przedmiotowego europejskiego prawa administracyjnego.	Student ma wiedzę na temat większości źródeł i zakresu przedmiotowego europejskiego prawa administracyjnego.	Student ma wiedzę na temat źródeł i zakresu przedmiotowego europejskiego prawa administracyjnego oraz określa relacje tej gałęzi prawa UE do innych gałęzi tego porządku prawnego.
U_01	Student analizuje funkcjonowanie krajowych organów administracji publicznej w ramach europejskiej przestrzeni administracyjnej.	Student analizuje funkcjonowanie krajowych organów administracji publicznej w ramach europejskiej przestrzeni administracyjnej, wyjaśniając rządzące nią zasady.	Student analizuje funkcjonowanie krajowych organów administracji publicznej w ramach europejskiej przestrzeni administracyjnej, wyjaśniając rządzące nią zasady i definiując relacje krajowych organów administracyjnych i instytucji UE.
U_02	Student identyfikuje konsekwencje zasady pierwszeństwa prawa UE dla działalności krajowych organów administracji publicznej.	Student identyfikuje konsekwencje zasady pierwszeństwa prawa UE dla działalności krajowych organów administracji publicznej i powołuje relewantne orzecznictwo TSUE odnoszące się do niej.	Student identyfikuje konsekwencje zasady pierwszeństwa prawa UE dla działalności krajowych organów administracji publicznej, powołuje relewantne orzecznictwo TSUE odnoszące się do niej i porównuje ją do innych zasad ogólnych europejskiego prawa administracyjnego.
K_01	Student podejmuje próby wyjaśnienia niejasności w grupie co do zakresu związania organów administracji publicznej prawem do dobrej administracji z Karty praw podstawowych UE.	Student podejmuje próby wyjaśnienia niejasności w grupie co do zakresu związania organów administracji publicznej prawem do dobrej administracji z Karty praw podstawowych UE, moderując przebieg dyskusji na ten temat.	Student podejmuje próby wyjaśnienia niejasności w grupie co do zakresu związania organów administracji publicznej prawem do dobrej administracji z Karty podstawowych UE, moderuje przebieg dyskusji na ten temat, akcentując swoje stanowisko w oparciu o orzecznictwo TSUE.
K_02	Student ma wiedzę na temat niektórych źródeł i zakresu przedmiotowego europejskiego prawa administracyjnego.	Student ma wiedzę na temat większości źródeł i zakresu przedmiotowego europejskiego prawa administracyjnego.	Student ma wiedzę na temat źródeł i zakresu przedmiotowego europejskiego prawa administracyjnego oraz określa relacje tej gałęzi prawa UE do innych gałęzi tego porządku prawnego.
W_01	Student analizuje funkcjonowanie krajowych organów administracji publicznej w ramach europejskiej przestrzeni administracyjnej.	Student analizuje funkcjonowanie krajowych organów administracji publicznej w ramach europejskiej przestrzeni administracyjnej, wyjaśniając rządzące nią zasady.	Student analizuje funkcjonowanie krajowych organów administracji publicznej w ramach europejskiej przestrzeni administracyjnej, wyjaśniając rządzące nią zasady i definiując relacje krajowych organów administracyjnych i instytucji UE.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

	Liczba godzin

Forma aktywności studenta	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**30**	**20**
Praca własna studenta:		
Czytanie literatury/materiałów źródłowych	8	12
przygotowanie do sprawdzianu	3	5
przygotowanie do egzaminu	9	13
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. J. Supernat, B. Kowalczyk (red.), *Kodeks postępowania administracji Unii Europejskiej*, Warszawa 2017.
2. R. Grzeszczak, A. Szczerba-Zawada (red.), *Prawo administracyjne Unii Europejskiej*, Warszawa 2016.
3. Kmieciak Z., *Postępowanie administracyjne i sądowoadministracyjne a prawo europejskie*, Warszawa 2011

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. S. Biernat, *Europejskie prawo administracyjne i europeizacja krajowego prawa administracyjnego (zarys problematyki)*, Studia Prawno-Europejskie, tom VI, pod redakcją M. Seweryńskiego i Z. Hajna, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2002.
2. P. Craig, *EU administrative law*, Oxford University Press 2018.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr hab. Aleksandra Szczerba prof. AJP
data sporządzenia / aktualizacji	8.05.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	aszczerba@ajp.edu.pl
podpis	Aleksandra Szczerba
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Administracja
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		AE.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Europejska polityka socjalna**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**C. Moduł obieralny: Administracja Europejska**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	prof. dr hab. Jerzy Rossa

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/10**	**Rok III/semestr 5**	**3**
ćwiczenia	**15/8**	**Rok III/semestr 5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza o strukturach społecznych

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy na temat europejskiej polityki socjalnej
C2 - zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na europejską politykę społeczną
C3 - Ukształtowanie odpowiedniej postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzeby osób, które powinny znajdować się pod szczególną opieką organów administracji publicznej

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma wiedzę na temat europejskiej polityki socjalnej	K_W011
UMIEJĘTNOŚCI		

U_01	Potrafi analizować i konstruować prawidłowe wnioski dotyczące obserwowanych (badanych) zjawisk społecznych, stanów faktycznych odnośnie europejskiej polityki socjalnej	K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Docenia znaczenie i znajomość różnych systemów normatywnych w rozwiązywaniu problemów związanych z europejską polityką socjalną	K_K11

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zapoznanie studentów z celami kształcenia i efektami uczenia się, treściami programowymi, metodami i kryteriami oceniania oraz formą zaliczenia przedmiotu . Zakres pojęciowy europejskiej polityki społecznej. Idea społecznej gospodarki wolnorynkowej	3	2
W2	Polityka społeczna w prawie traktatowym UE	2	2
W3	Organy i instytucje polityki społecznej UE	2	2
W4	Problematyka przeciwdziałania dyskryminacji w UE	2	1
W5	Otwarta metoda koordynacji jako jeden z instrumentów polityki społecznej UE	2	1
W6	Polityka migracyjna UE	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**10**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zapoznanie studentów z celami kształcenia i efektami uczenia się, treściami programowymi, metodami i kryteriami oceniania oraz formą zaliczenia przedmiotu . Modele polityki społecznej w wybranych krajach UE. Analiza porównawcza.	3	2
C2	Implementacja polityki socjalnej UE w krajach członkowskich.	2	1
C3	Problematyka wykluczenia społecznego w wybranych krajach UE. Analiza porównawcza.	2	1
C4	Zabezpieczenie społeczne w wybranych krajach UE. Analiza porównawcza.	2	1
C5	Polityka prorodzinna w wybranych krajach UE. Analiza porównawcza.	2	1
C6	Polityka migracyjna w wybranych krajach UE. Analiza porównawcza.	2	1
C7	Metody diagnozowania w europejskiej polityce społecznej.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 - Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (dyskusja dydaktyczna)	projektor, sprzęt multimedialny, tablica.
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (metody aktywizujące: metoda przypadków (case study), pytania i odpowiedzi); **M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia praktyczne - czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza	projektor, sprzęt multimedialny, tablica

	referatów/prezentacji przedstawionych przez studentów)	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		**P1 – egzamin** (pisemny w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny w formie opisowej) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji)	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	F3
W_01	**X**	**x**	**x**	**x**
U_02	**X**		**x**	**x**
K_02	**x**		**x**	**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:

Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.

R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ¸ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ¸ 80% dobry (4,0)
R > 61% ¸ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ¸ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Ma na poziomie dostatecznym wiedzę na	Ma na poziomie dobrym wiedzę na temat europejskiej polityki socjalnej.	Ma na poziomie bardzo dobrym wiedzę na temat europejskiej polityki socjalnej.

	temat europejskiej polityki socjalnej.		
U_02	Potrafi analizować i konstruować prawidłowe wnioski dotyczące obserwowanych (badanych) zjawisk społecznych, stanów faktycznych odnośnie europejskiej polityki socjalnej w ograniczonym zakresie.	Potrafi analizować i konstruować prawidłowe wnioski dotyczące obserwowanych (badanych) zjawisk społecznych, stanów faktycznych odnośnie europejskiej polityki socjalnej popełniając nieznaczne błędy.	Potrafi analizować i konstruować prawidłowe wnioski dotyczące obserwowanych (badanych) zjawisk społecznych, stanów faktycznych odnośnie europejskiej polityki socjalnej bez popełniania błędów.
K_02	Rozumie i docenia w ograniczonym zakresie znaczenie i znajomość różnych systemów normatywnych w rozwiązywaniu problemów związanych z europejską polityką socjalną.	Rozumie i docenia w znacznym stopniu znaczenie i znajomość różnych systemów normatywnych w rozwiązywaniu problemów związanych z europejską polityką socjalną.	W pełni rozumie i docenia znaczenie i znajomość różnych systemów normatywnych w rozwiązywaniu problemów związanych z europejską polityką socjalną.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**30**	**18**
praca własna studenta:		
przygotowanie do sprawdzianu	10	15
przygotowanie do egzaminu	23	25
czytanie literatury	12	17
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Gabryszak R., Magierek D. (red.), *Europejska polityka społeczna*, Warszawa 2011.
2. Firlit-Fesnak G., Męcina M. (red.), *Polityka społeczna*, Warszawa 2018.
3.Balcerzak-Paradowska B. (red. nauk.),: *Polityka rodzinna w krajach Unii Europejskiej - wnioski dla Polski*, Warszawa 2009.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Głąbicka K.: *Prekursorzy socjalnego wymiaru Europy*, Radom 2010.
2.Krajewski Z.: *Unia Europejska - geneza, problemy i elementy polityki społecznej*, Warszawa 2008.
3.Tendera-Właszczuk H. (red.) *Unia Europejska po Traktacie Lizbońskim. Wybrane zagadnienia prawne, ekonomiczn politologiczne: praca zbiorowa*, Kraków 2012.
4.Luhmann N., *Teoria polityczna państwa bezpieczeństwa socjalnego*, Warszawa 1994.
5.Żołądek Ł., *Polacy za granicą, obcokrajowcy w Polsce*, Studia BAS 4(60)2019

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Łukasz Budzyński
data sporządzenia / aktualizacji	8.05.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	lbudzynski@ajp.edu.pl;
podpis	Łukasz Budzyński
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Administracja
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		AE.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Stosowanie prawa UE przez organy administracji publicznej**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**C. Moduł obieralny: Administracja Europejska**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aleksandra Szczerba prof. AJP**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/10**	**Rok III/semestr 5**	**3**
ćwiczenia	**15/14**	**Rok III/semestr 5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien mieć wiedzę z zakresu prawa Unii Europejskiej oraz z zakresu prawa administracyjnego.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy na temat funkcjonowania organów administracji publicznej jako organów administracji unijnej.
C2 - Nabycie przez studentów umiejętności analizowania czynników wpływających na funkcjonowanie administracji publicznej w warunkach integracji europejskiej.
C3 - Uświadomienie znaczenia posiadania wiedzy na temat zasad stosowania prawa UE przez organy administracji krajowej i możliwości jej efektywnego wykorzystania w praktyce, w tym podczas pracy w grupie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student ma wiedzę na temat zasad wyznaczających miejsce krajowych organów administracji publicznej w unijnym aparacie administracyjnym.	K_W02, K_W03 K_W07

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student interpretuje treść przepisów prawa unijnego w toku rozwiązywania stanu faktycznego	K_U01 K-U07
U_02	Student ocenia wpływ zasad prawa UE na sposób działania organów administracji publicznej.	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy na temat stosowania prawa UE przez krajowe organy administracyjne, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K01 K_Ko2
K_02	Student zdaje sobie sprawę ze znaczenia prawa unijnego w działalności organów administracji publicznej.	K_K1

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Cele, efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji.	0,5	0,5
W2	Źródła prawa Unii Europejskiej stosowane przez organy administracji publicznej	6	1,5
W3	Zasady ogólne prawa UE odnoszące się do stosowania prawa UE przez organy administracji publicznej	6	1
W4	Interpretacja prawa UE podczas jego stosowania przez organy administracji publicznej	3	2,5
W5	Stosowanie prawa UE przez organy administracji publicznej a ochrona praw podstawowych	5	2,0
W6	Konsekwencje niewłaściwego stosowania prawa UE przez organy administracji	6	1,5
W7	Stosowanie prawa administracyjnego UE przez organy administracji publicznej – wybrane zagadnienia	3,5	1
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**10**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Cele, efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji.	0,5	0,5
C2	Administracja krajowa jako administracja unijna w orzecznictwie TSUE	3,5	2,5
C3	Źródła prawa Unii Europejskiej stosowane przez organy administracji publicznej – analiza przypadków	5	5
C4	Interpretacja prawa UE podczas jego stosowania przez organy administracji publicznej – *case studies*	6	6
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**14**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2 – Metoda problemowa** (wykład problemowy połączony z dyskusją, metody aktywizujące: metoda przypadków) **M4 – Metoda programowana** (wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych) **M5 – Metoda problemowa** (Ćwiczenia przedmiotowe:	projektor, komputer

	a) analiza materiału źródłowego, c) analiza form aktywności podmiotów zewnętrznych)	
Ćwiczenia	**M5 - Metoda praktyczna** (Czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza przykładów i stanów faktycznych, przegląd i analiza form aktywności podmiotów zewnętrznych: orzecznictwa, interpretacji organów administracji publicznej)	projektor, komputer, teksty źródłowe: teksty traktatów, teksty orzeczeń, teksty stanów faktycznych.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		**P2 – Zaliczenie** (pisemne w formie testowej z elementami opisu)
Ćwiczenia	**F2– Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (ćwiczenia pisemne sprawdzające poziom umiejętności samodzielnej interpretacji tekstu) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (dyskusja)	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P2	F2	F3	F4
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**		**x**
U_02	**x**	**x**	**x**	
K_01	**x**	**x**		**x**
K_02		**x**		**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:

Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.

R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ¸ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ¸ 80% dobry (4,0)
R > 61% ¸ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ¸ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących..

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Student ma wiedzę na temat wybranych zasad wyznaczających miejsce krajowych organów administracji publicznej w unijnym aparacie administracyjnym.	Student ma wiedzę na temat wszystkich wymaganych zasad wyznaczających miejsce krajowych organów administracji publicznej w unijnym aparacie administracyjnym, ale nie potrafi ustalić relacji między nimi.	Student ma wiedzę na temat wszystkich wymaganych zasad wyznaczających miejsce krajowych organów administracji publicznej w unijnym aparacie administracyjnym i ustala relacje między nimi.
U_01	Student definiuje niektóre ogólne zasady prawa unijnego dotyczące stosowania prawa UE przez organy administracji publicznej, ale nie potrafi ocenić konsekwencji ich naruszenia.	Student definiuje wszystkie wymagane ogólne zasady prawa unijnego dotyczące stosowania prawa UE przez organy administracji publicznej, ale nie potrafi ocenić konsekwencji ich naruszenia.	Student definiuje wszystkie wymagane ogólne zasady prawa unijnego dotyczące stosowania prawa UE przez organy administracji publicznej i potrafi ocenić konsekwencji ich naruszenia.
U_02	Student ocenia wpływ niektórych zasad prawa UE na sposób działania organów administracji publicznej, ale nie wskazuje ich wzajemnych relacji.	Student ocenia wpływ wszystkich wymaganych zasad prawa UE na sposób działania organów administracji publicznej, ale nie wskazuje ich wzajemnych relacji.	Student ocenia wpływ wszystkich wymaganych zasad prawa UE na sposób działania organów administracji publicznej i wskazuje ich wzajemne relacje.
K_01	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy na temat stosowania prawa UE przez krajowe organy administracyjne, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy na temat stosowania prawa UE przez krajowe organy administracyjne, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego i na prośbę wykładowcy podejmuje działania ją urzeczywistniające.	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy na temat stosowania prawa UE przez krajowe organy administracyjne, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego i z własnej inicjatywy podejmuje działania ją urzeczywistniające.
K_02	Student w niewielkim zakresie zdaje sobie sprawę ze znaczenia prawa unijnego w działalności organów administracji publicznej.	Student w dość szerokim zakresie zdaje sobie sprawę ze znaczenia prawa unijnego w działalności organów administracji publicznej.	Student w pełni zdaje sobie sprawę ze znaczenia prawa unijnego w działalności organów administracji publicznej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**45**	**24**
praca własna studenta:		

Czytanie literatury/materiału źródłowego	10	15
Rozwiazywanie stanów faktycznych	10	15
przygotowanie do zaliczenia	10	21
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. R. Grzeszczak, A. Szczerba-Zawada, *Prawo administracyjne Unii Europejskiej*, Warszawa 2016.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. K. Karpus, Zasady stosowania prawa unijnego w działalności polskich organów administracji publicznej, 2.Annales UMSC, sectio G, vol. LXIV,2, Lublin 2017

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Jacek Jaśkiewicz
data sporządzenia / aktualizacji	8.05.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	jjaskiewicz@ajp.edu.pl
podpis	Dr Jacek Jaśkiewicz
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Administracja
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		AE.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Fundusze strukturalne i systemy finansowania projektów UE**
Punkty ECTS	**5**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**C. Moduł obieralny: Administracja Europejska**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Mgr Łukasz Marcinkiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/10**	**Rok III/semestr 5**	**5**
wykład	**15/8**	**Rok III/semestr 6**	
ćwiczenia	**15/8**	**Rok III/semestr 5**	
ćwiczenia	**15/10**	**Rok III/semestr 6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien posiadać wiedzę na temat systemu prawnego Unii Europejskiej.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy z zakresu funkcjonowania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, w szczególności regulacji dotyczących pochodzenia środków pomocowych oraz warunków ich dystrybucji
C2 - Wykształcenie u studentów umiejętności pozyskiwania informacji na temat współfinansowania przedsięwzięć ze środków Unii Europejskiej.
C3 - Nabycie przez studentów umiejętności oceny zgodności przygotowywanych projektów z programami operacyjnymi.
C4 Uświadomienie studentom znaczenia posiadania wiedzy z zakresu funduszy strukturalnych i możliwości jej wykorzystania w praktyce oraz potrzeby uczenia się przez całe życie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

WIEDZA		
W_01	Student zna podstawowe zasady funkcjonowania funduszy strukturalnych UE i programów operacyjnych.	K_W06 K-W08
W_02	Student zna mechanizmy finansowania programów operacyjnych i projektów realizowanych przy wykorzystaniu środków pomocowych.	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student odnajduje właściwe wytyczne dotyczące możliwości współfinansowania przedsięwzięć (projektów) z funduszy strukturalnych.	K_U012
U_02	Student wskazuje program operacyjny dofinansowujący dane przedsięwzięcie (projekt).	K_U09 K-U011
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student prawidłowo diagnozuje szanse i zagrożenia dotyczące konkretnego projektu.	K_K01
K_02	Student podejmuje działania zmierzające do pozyskania finansowania zewnętrznego, indywidualnie i pracując zespołowo.3	K_K03 K_K12

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Cele, efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji	0,5	05,
W2	Historia polityki spójności UE.	3	2
W3	Fundusze a polityka budżetowa UE.	3,5	1,5
W4	Podstawy traktatowe polityki spójności.	2	1
W5	Cele i zasady wsparcia z EFSI.	4	2
W6	Mechanizm wsparcia z Funduszu Spójności.	3	3
W7	Mechanizm wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego.	3	2,5
W8	Mechanizm wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego	5	1,5
W9	Mechanizm wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.	3	2
W10	Mechanizm wsparcia z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego	3	1,5
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**18**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Cele, efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji.	0,5	0,5
C2	Podmioty odpowiedzialne za wdrażanie funduszy.	3	2
C3	Inicjatywy przewodnie.	1	1
C4	Kwalifikowalność wydatków.	2	1
C5	Umowa Partnerstwa	3,5	2,5
C6	Programy Operacyjne w perspektywie 2021-2027.	5	2
C7	Regionalne programy operacyjne w perspektywie 2021 – 2027.	5	2
C8	Wniosek o dofinansowanie na przykładzie RPO woj. Lubuskiego.	10	7

	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**18**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2 - Metoda problemowa** (wykład problemowy, wykład interaktywny, wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji) **M4 – Metoda programowana** (wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych)	projektor, komputer
Ćwiczenia	**M5 - Metoda praktyczna** (Czytanie i analiza tekstu źródłowego, Ćwiczenia kreacyjne: przygotowanie projektu.)	projektor, komputer,

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** **–** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		**P2 – zaliczenie** (pisemne w formie testowej zamkniętej) - sem zimowy **P1 – Egzamin** (pisemny w formie testowej z elementami opisu)
Ćwiczenia	**F1** – **Sprawdzian** (pisemny) **F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, obserwacja pracy w grupach) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (sposób prezentacji prac pisemnych, sposób prezentacji multimedialnej z komentarzem) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie projektu w oparciu o konkretne założenia	Ocena podsumowująca jest sumą ocen formujących.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „*x*")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	P1	P2	F1	F2	F4	F5
W_01	**X**	**x**	**x**	**X**	**x**	**X**
W_02	**x**	**x**	**x**	**X**	**X**	**X**
U_01				**X**	**X**	**X**
U_02	**x**	**x**	**x**	**x**	**X**	**X**
K_01	**x**	**x**			**X**	**X**
K_02						**X**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:

Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.

R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ¸ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ¸ 80% dobry (4,0)
R > 61% ¸ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ¸ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Student zna wybrane podstawowe zasady funkcjonowania funduszy strukturalnych UE i programów operacyjnych.	Student zna większość podstawowych zasad funkcjonowania funduszy strukturalnych UE i programów operacyjnych.	Student zna wszystkie wymagane podstawowe zasady funkcjonowania funduszy strukturalnych UE i programów operacyjnych.
W_02	Student zna wybrane mechanizmy finansowania programów operacyjnych i projektów realizowanych przy wykorzystaniu środków pomocowych.	Student zna większość mechanizmów finansowania programów operacyjnych i projektów realizowanych przy wykorzystaniu środków pomocowych.	Student zna wszystkie wymagane mechanizmy finansowania programów operacyjnych i projektów realizowanych przy wykorzystaniu środków pomocowych
U_01	Student odnajduje właściwe wytyczne dotyczące możliwości współfinansowania przedsięwzięć (projektów) ze środków funduszy strukturalnych przy wskazaniach wykładowcy.	Student potrafi odnaleźć właściwe wytyczne dotyczące możliwości współfinansowania przedsięwzięć (projektów) ze środków funduszy strukturalnych samodzielnie.	Student potrafi odnaleźć właściwe wytyczne dotyczące możliwości współfinansowania przedsięwzięć (projektów) ze środków funduszy strukturalnych samodzielnie i zastosować je w praktyce.
U_02	Student wskazuje program operacyjny dofinansowujący dane przedsięwzięcie (projekt).	Student wskazuje program operacyjny dofinansowujący dane przedsięwzięcie (projekt) i opisuje zasady jego działania.	Student wskazuje program operacyjny dofinansowujący dane przedsięwzięcie (projekt), opisuje zasady jego działania i porównuje go do innych programów operacyjnych.
K_01	Student wskazuje szanse i zagrożenia dotyczące konkretnego projektu, ale ich nie wyjaśnia.	Student wskazuje szanse i zagrożenia dotyczące konkretnego projektu i je wyjaśnia, ale ich nie eliminuje.	Student prawidłowo zdiagnozuje szanse i zagrożenia dotyczące konkretnego projektu, wyjaśnia je i eliminuje.
K_02	Student podejmuje działania zmierzające do pozyskania finansowania zewnętrznego w ramach zadań wskazanych mu przez grupę.	Student podejmuje działania zmierzające do pozyskania finansowania zewnętrznego z własnej inicjatywy.	Student podejmuje działania zmierzające do pozyskania finansowania zewnętrznego z własnej inicjatywy, dokonując podziału zadań w ramach grupy.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**60**	**36**
praca własna studenta:		
Czytanie literatury	17	21
przygotowanie prezentacji	5	8
Przygotowanie projektu	10	15
Przygotowanie sprawdzianu	10	15
Przygotowanie egzaminu	23	30
suma godzin:	**125**	**125**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**5**	**5**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. M. Sikora-Gaca, M. Piechowicz, M. Kleinowski, Zarządzanie Funduszami Europejskimi w Polsce, Warszawa 2018, 2. A. Harasimowicz, *Fundusze Strukturalne i Fundusz Spójności jako instrumenty realizacji polityki regionalnej Unii Europejskiej,* Białystok 2013. 3. A. Jankowska, T. Kierzkowski, R. Knopik, *Fundusze strukturalne Unii Europejskiej*, CH Beck 2014.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. M. Jankowska, A. Sokół, A. Wicher, Fundusze Unii Europejskiej dla przedsiębiorców 2007-2013, Warszawa 2008 2. M. Gwizda, M. Kosewska-Kwaśn, M. Burnat-Mikosz, *Programy pomocowe oraz dotacje UE dla przedsiębiorstw 200 2013*, Warszawa 2007

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Łukasz Marcinkiewicz
data sporządzenia / aktualizacji	8.05.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	lmarcinkiewicz@ajp.edu.pl
podpis	Łukasz Marcinkiewicz
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Administracja
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		AE.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Europejski system przestrzegania praw człowieka**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**C. Moduł obieralny: Administracja Europejska**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Aleksandra Szczerba prof. AJP**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/10**	**Rok III/semestr 6**	**4**
ćwiczenia	**15/8**	**Rok III/semestr 6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien znać siatkę pojęć z prawa konstytucyjnego, prawa międzynarodowego publicznego.

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie przez studenta wiedzy z zakresu podstaw systemu ochrony praw człowieka w ujęciu krajowym, europejskim oraz międzynarodowym

C2 - Nabycie przez studentów umiejętności praktycznego wykorzystywania zdobytej wiedzy teoretycznej do rozwiązywania sytuacji problematycznych w relacji urzędnik – obywatel, sędzia – obywatel oraz obywatel – obywatel, ze szczególnym uwzględnieniem zasad etycznych i prawnych odnoszących się do ochrony praw i wolności człowieka

C3 - Wypracowanie znajomości roli i znaczenia praw człowieka we współczesnym świecie oraz systemie prawnym w stopniu wyzwalającym głęboką potrzebę uzupełnienia i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie ochrony praw i wolności człowieka, zwłaszcza w zetknięciu z organami administracji publicznej

C4 -Wykształcenie potrzeby ciągłego doskonalenia i pogłębiania wiedzy z zakresu ochrony praw człowieka, z uwzględnieniem przemian jakie w tym zakresie zachodzą w obrębie prawa europejskiego, a także prawa polskiego, przy zachowaniu postawy pełnej szacunku odmiennych poglądów

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

WIEDZA		
W_01	Student zna krajowe, europejskie i międzynarodowe źródła prawa w zakresie ochrony praw człowieka.	K_W04 K_W07
W_02	Student posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą mechanizmów ochrony praw człowieka w systemie krajowym, europejskim oraz międzynarodowym.	K_W08 K_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student analizuje stany faktyczne, prawidłowo wyciąga z nich wnioski i wskazuje rozwiązania (w tym proceduralne) dotyczące praw człowieka na podstawie aktów prawnych oraz orzecznictwa krajowego, europejskiego oraz międzynarodowego.	K_U02 K_U07
U_02	Student przygotowuje skargę do organów stojących na straży ochrony praw człowieka.	K_U04, K_U05 K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student wyjaśnia znaczenie wiedzy o prawach jednostki we współczesnym świecie.	K_K10 K_K11
K_02	Student przekonuje o niezbywalności praw człowieka jako jednej z podstaw współczesnych systemów prawnych oraz stosunków społecznych.	K_K06 K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Cele, efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji.	0,5	0,5
W2	Idea prawnej ochrony jednostki. Koncepcja prawa natury.	1	1
W3	Pojęcie praw człowieka i ich klasyfikacja.	1	1
W4	Prawa człowieka w wewnętrznym porządku prawnym RP.	2	1
W5	Uniwersalny system ochrony praw człowieka.	3	2
W6	System ochrony praw człowieka Rady Europy.	2,5	1
W7	Prawa człowieka w Unii Europejskiej.	2	1,5
W8	Służba publiczna w świetle standardów europejskich.	1	1
W9	Europejskie zasady administracji publicznej. Prawo do dobrej administracji. Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**10**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Cele, efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji.	0,5	0,5
C2	Wprowadzenie do problematyki ochrony praw człowieka	1,5	0,5
C3	Generacje praw człowieka w Deklaracji Praw Człowieka, Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz Karcie Praw Podstawowych.	2	1
C4	System ochrony praw człowieka w systemie Rady Europy- skarga do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.	2	2

C5	System ochrony praw człowieka w systemie Rady Europy- orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (wybrane przypadki).	4	1,5
C6	Międzynarodowy Komitet Praw Człowieka jako element uniwersalnego systemu ochrony praw człowieka- wybrane orzeczenia.	2	1,5
C7	Prawa człowieka w medycynie- Konwencja o ochronie praw człowieka i godności istoty ludzkiej w dziedzinie zastosowania biologii i medycyny.	3	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2 - Metoda problemowa** (wykład problemowy, wykład interaktywny, wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji) **M5 -Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego,	projektor, komputer
Ćwiczenia	**M5 - Metoda praktyczna** (Czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza przykładów i stanów faktycznych, przegląd i analiza form aktywności podmiotów zewnętrznych: orzecznictwa, interpretacji organów administracji publicznej; przygotowanie dokumentu, pisma procesowego)	projektor, komputer, teksty źródłowe: teksty traktatów, teksty orzeczeń, teksty stanów faktycznyc

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		**P1 – Egzamin** (pisemny w formie testowej z elementami opisu)
Ćwiczenia	Np. obserwacja podczas zajęć / aktywność **F1 - Sprawdzian** (pisemny w formie testowej zamkniętej) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5- Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej)	Ocena podsumowująca jest sumą ocen formujących.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	F5
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_02	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01			**x**	**x**
K_02	**x**		**x**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:

Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.

R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ¸ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ¸ 80% dobry (4,0)
R > 61% ¸ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ¸ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Student zna wybrane krajowe, europejskie i międzynarodowe źródła ochrony praw człowieka.	Student zna większość krajowych, europejskich i międzynarodowych źródeł ochrony praw człowieka.	Student zna wszystkie wymagane krajowe, europejskie i międzynarodowe źródła ochrony praw człowieka i określa relacje między nimi.
W_02	Student zna wybrane mechanizmy ochrony praw człowieka w systemie krajowym, europejskim oraz międzynarodowym.	Student zna większość mechanizmów ochrony praw człowieka w systemie krajowym, europejskim oraz międzynarodowym.	Student zna wszystkie wymagane mechanizmy ochrony praw człowieka w systemie krajowym, europejskim oraz międzynarodowym i wskazuje ich cechy specyficzne.
U_01	Student analizuje stany faktyczne dotyczące praw człowieka na podstawie aktów prawnych prawa krajowego, europejskiego oraz międzynarodowego, ale nie wyciąga z nich wniosków.	Student analizuje stany faktyczne dotyczące praw człowieka na podstawie aktów prawnych prawa krajowego, europejskiego oraz międzynarodowego i prawidłowo wyciąga z nich wnioski.	Student analizuje stany faktyczne, prawidłowo wyciąga z nich wnioski i wskazuje rozwiązania (w tym proceduralne) dotyczące praw człowieka na podstawie aktów prawnych prawa krajowego, europejskiego oraz międzynarodowego.
U_02	Student przygotowuje skargę do organów stojących na straży ochrony praw człowieka przy wsparciu wykładowcy.	Student samodzielnie przygotowuje skargę do organów stojących na straży ochrony praw człowieka.	Student samodzielnie przygotowuje skargę do organów stojących na straży ochrony praw człowieka, przytaczająca prawidłowo relewantne źródła prawa i orzecznictwo sądowe.
K_01	Student wyjaśnia znaczenie wiedzy o prawach jednostki we współczesnym świecie.	Wyjaśnia znaczenie wiedzy o prawach jednostki we współczesnym świecie i rozumie potrzebę jej promowania.	Wyjaśnia znaczenie wiedzy o prawach jednostki we współczesnym świecie i rozumie potrzebę jej promowania, odnosząc się krytycznie do prób jej ograniczenia.

K_02	Student przekonuje o niezbywalności praw człowieka jako jednej z podstaw współczesnych systemów prawnych oraz stosunków społecznych.	Student przekonuje o niezbywalności praw człowieka jako jednej z podstaw współczesnych systemów prawnych oraz stosunków społecznych, przytaczając argumentację z orzecznictwa organów ochrony praw człowieka.	Student przekonuje o niezbywalności praw człowieka jako jednej z podstaw współczesnych systemów prawnych oraz stosunków społecznych, rozumiejąc zróżnicowanie systemów ochrony praw człowieka i przytaczając argumentację z orzecznictwa organów ochrony praw człowieka.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**30**	**18**
praca własna studenta:		
Czytanie literatury/materiałów źródłowych	22	26
przygotowanie do sprawdzianu	10	15
Przygotowanie o egzaminu	25	15
Przygotowanie skargi	13	28
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa

1. W. Brzozowski, A. Krzywoń, M. Wiącek, Prawa człowieka, Warszawa 2019.
2. K. Orzeszyna, M. Skwarzyński, R. Tabaszewski, Prawo międzynarodowe praw człowieka, Warszawa 2020.
3. E. Gronowska, T. Jasudowicz, M. Balcerzak, M. Lubiszewski, R. Mizerski, *Prawa człowieka i ich ochrona*, Toruń 2010.
4. B. Banaszak, System ochrony praw człowieka, Kraków 2005.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. J. Hołda, Z. Hołda, D. Ostrowska, J.A. Rybczyńska, *Prawa człowieka. Zarys wykładu*, Warszawa 2014.
2. M. A. Nowicki, Wokół konwencji europejskiej, Warszawa 2013.
3. M. A. Nowicki, *Europejski Trybunał Praw Człowieka- wybór orzeczeń 2011,2010,2009*, Warszawa 2011.
4. R. Wieruszewski, A. Gliszczyńska, K. Sękowska- Kozłowska, *Komitet Praw Człowieka ONZ*, Warszawa 2009.
5. H. Bajorek- Ziaja, Skarga *do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości*, Warszawa 2010.
6. A. Zawidzka-Łojek, A. Szczerba, *Prawo antydyskryminacyjne Unii Europejskiej*, Warszawa 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Aleksandra Szczerba
data sporządzenia / aktualizacji	8.05.2026 r.

dane kontaktowe (e-mail)	aszczerba@ajp.edu.pl
podpis	Aleksandra Szczerba
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Administracja
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		AE.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Procedury decyzyjne UE**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**C. Moduł obieralny: Administracja Europejska**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Prof. dr hab. Zbigniew Czachór**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**Rok III/semestr 6**	**2**
ćwiczenia	**15/10**	**Rok III/semestr 6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien znać system prawny i instytucjonalny UE.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy na temat przebiegu procedur decyzyjnych w Unii Europejskiej (w tym udziału w nim organów administracji krajowej)
C2 - Nabycie przez studentów umiejętności analizowania uwarunkowań procesu podejmowania decyzji przez instytucje UE
C3 - Wykształcenie zdolności promowania interesów Polski jako członka UE biorącego udział w procesie tworzenia prawa unijnego przy poszanowaniu interesów innych uczestników tego procesu.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student ma wiedzę o rodzajach decyzji i poziomach decydowania w Unii Europejskiej.	K_W02, K_W07 K_W08
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student analizuje uwarunkowania formalnoprawne procesu decyzyjnego w Unii Europejskiej.	K_U07
U_02	Student posługuje się normami prawa unijnego w celu znalezienia rozwiązania dla potencjalnych problemów krajowych organów administracji publicznej podczas ich udziału w procedurach decyzyjnych w UE .	K_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student wskazuje i diagnozuje szanse wynikające z udziału Polski w procesie decyzyjnym w UE.	K_K09

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Cele, efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji	0,5	0,5
W2	System rządów w Unii Europejskiej	1,5	1
W3	Zawieranie i zmiana umów międzynarodowych przez Unię Europejską	3	1
W4	Procedury legislacyjne w Unii Europejskie	3	2
W5	System komitetowy a stanowienia prawa w UE	2	1
W6	Otwarta metoda koordynacji	2	0,5
W7	Proces decyzyjny w ramach WPZiB UE	1	1
W8	Lobbing w Unii Europejskiej	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Cele, efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji	0,5	0,5
C2	Proces decyzyjny w Radzie Europejskiej	2	1,5
C3	Proces decyzyjny w Radzie	2	1
C4	Europejska inicjatywa obywatelska	2,5	2
C5	Proces decyzyjny w PE	2	1
C6	Agencje w procesie decyzyjnym UE	2	1,5
C7	Udział Komitetu Regionów w procesie podejmowania decyzji w UE	2	1
C8	Pozycja i rola Polski w procesach decyzyjnych UE	2	1,5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**10**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2 - Metoda problemowa** (wykład problemowy, wykład interaktywny, wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji) **M4 – Metoda programowana** (wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych)	projektor, komputer

Ćwiczenia	**M5 - Metoda praktyczna** (Czytanie i analiza tekstu źródłowego, przegląd i analiza form aktywności podmiotów zewnętrznych: orzecznictwa, interpretacji organów administracji publicznej, c) przygotowanie dokumentu, pisma procesowego lub innej formy pisemnej opartej na wcześniej ustalonych założeniach lub stanie faktycznym)	projektor, komputer, teksty źródłowe: teksty traktatów, teksty orzeczeń,

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		**P2 –Zaliczenie** (pisemne w formie testowej z elementami opisu)
Ćwiczenia	**F1 - Sprawdzian** (pisemny w formie testowej zamkniętej) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 - Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej)	Ocena podsumowująca jest sumą ocen formujących.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P2	F1	F2	F5
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_02	**x**	**x**	**x**	**x**
K_02			**x**	**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:

Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.

R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ¸ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ¸ 80% dobry (4,0)
R > 61% ¸ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ¸ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie
Ocena

Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry 5
W_01	Student wymienia rodzaje decyzji i poziomy decydowania w Unii Europejskiej.	Student wymienia i charakteryzuje rodzaje decyzji i poziomy decydowania w Unii Europejskiej.	Student charakteryzuje rodzaje decyzji i poziomy decydowania w Unii Europejskiej oraz wskazuje podobieństwa i różnice między nimi.
U_01	Student wskazuje uwarunkowania formalnoprawne procesu decyzyjnego w Unii Europejskiej i je analizuje z pomocą wykładowcy.	Student wskazuje i samodzielnie analizuje uwarunkowania formalnoprawne procesu decyzyjnego w Unii Europejskiej.	Student analizuje uwarunkowania formalnoprawne procesu decyzyjnego w Unii Europejskiej i ocenia ich praktyczne konsekwencje.
U_02	Student posługuje się normami prawa unijnego w celu znalezienia rozwiązania dla potencjalnych problemów krajowych organów administracji publicznej podczas ich udziału w procedurach decyzyjnych w UE.	Student posługuje się normami prawa unijnego w celu samodzielnego znalezienia rozwiązania dla potencjalnych problemów krajowych organów administracji publicznej podczas ich udziału w procedurach decyzyjnych w UE.	Student posługuje się normami prawa unijnego w celu znalezienia rozwiązania dla potencjalnych problemów krajowych organów administracji publicznej podczas ich udziału w procedurach decyzyjnych w UE, wyjaśnia ich specyfikę i odnosi je do norm prawa krajowego.
K_02	Student wskazuje i diagnozuje szanse wynikające z udziału Polski w procesie decyzyjnym w UE.	Student wskazuje i prawidłowo diagnozuje oraz potrafi wykorzystać szanse wynikające z udziału Polski w procesie decyzyjnym w UE.	Student wskazuje i prawidłowo diagnozuje oraz potrafi wykorzystać szanse wynikające z udziału Polski w procesie decyzyjnym w UE, krytycznie porównując je z szansami innych państw członkowskich.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**30**	**18**
praca własna studenta:		
Czytanie literatury/materiałów źródłowych	8	10
przygotowanie dokumentu	3	5
przygotowanie do sprawdzianu	3	7
Przygotowanie do zaliczenia	6	10
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. J. Galster, A. Szczerba-Zawada (red.), *Procedury decyzyjne Unii Europejskiej*, Warszawa 2015. 2. S. Hix, *System polityczny Unii Europejskiej,* Warszawa 2010. 3.J. Galster (red), *Unia Europejska w dobie przemian ustrojowych. Zagadnienia systemowe i instytu*cjonalne, Toruń 2013.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. R. Grzeszczak, *Władza wykonawcza w systemie Unii Europejskiej*, Warszawa 2011. 2.P. Tosiek P. *Administracja rządowa państwa członkowskiego w organach przygotowawczych Rady Unii Europejskiej perspektywa* politologiczna, Lublin 2016. 3. A. Szczerba-Zawada, *Pozycja ustrojowa Rady Europejskiej w systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej,* Warszaw 2013. 4. L. Graniszewski, R. Grzeszczak, K. Karski, P. Madziar, J. Mjchrowski, *Oddziaływanie na procesy decyzyjne Unii Europejskiej*, Warszawa 2013.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Aleksandra Szczerba, prof. AJP
data sporządzenia / aktualizacji	8.05.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	aszczerba@ajp.edu.pl
podpis	dr hab. Aleksandra Szczerba, prof. AJP
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	